

„EDINOST“
izhaja dvakrat na teden, vsako sredo
in soboto ob 8. uri zjutraj.

„Edinost“ stane:
za vse leto f. 6.—; izven Avstrije f. 9.—
za 1/2 leta „ 3.—; „ „ 4.50
za 1/4 leta „ 1.50; „ „ 2.25

z „Novičar“ jem:
za vse leto f. 7.—; izven Avstrije f. 10.—
za 1/2 leta „ 3.50; „ „ 5.—
za 1/4 leta „ 1.75; „ „ 2.50

Posamične številke se dobivajo v
prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nvč.,
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nvč.

„NOVIČAR“ po 2 nvč.

EDINOST

Oglasi se račune po 8 nvč. vrstica v
petitu; za naslove z debelimi črkami
se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo
navadnih vrstic.

Poslana, osmrtnice in javne za-
hvale, domači oglasi itd. se račune
po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spro-
joma upravištvu Piazza Caserma 2.
Odpriete reklamacije so prosto poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

Posl. Šuklje pred svojimi volilci.

(Dalje.)

V tretjem delu duhovitega svojega poročila pojašnjaval nam je posl. Šuklje splošno situvacijo notranje politike avstrijske — seveda se svojega stališča.

A predno je prešel na to zanimivo točko doteknil se je tudi naše pereče rane — našega domačega prepira. In tu nam je koj naglasiti, da je najstrožje obsojal „Slovenčev“ stranko. Naglašajoč, da verski čut in klerikalizem nista identična pojma, rekel je, da krepak verski čut je neprecenljiv zaklad vsakomu narodu, da je vir kreposti in narodno tvorne energije: varno poročstvo boljše bodočnosti. Moti se oni, ki meni, da sme prezirati duhovski stan, ki je prevažen faktor v javnem življenju. Duhovščina je pred vsem poklicana, da pomore širokim masam do duševne in moralne izomike. Klanja se torej verskemu čutu, nikari pa ne more pritrditi klerikalizmu, zahtevajočemu absolutno nadvlado v vseh strokah javnega življenja. Tako nadvlado smatra poslanec Šuklje kot pravo pogubo, kajti klerikalna stranka na Kranjskem ima preveliko duševnih sil, da bi jej mogli zaupati izključno oskrbo deželnih interesov. Vse gibanje te stranke vidi se mu le slaba kopija sličnih prikaznij po drugih deželah, katere prikazni so tam nastale iz resničnih naravnih razmer. Tam je opravičen krepki odpor duhovščine, koder se med narodom javlja upliva, veri in cerkvi sovražna frakcija. A mej nami ni liberalcev po nemškem vzgledu: narodu slovenskemu je globoko ukoreninjeno dvoje čutil, čut avstrijsko-dinastijski in čut katoliški. Zato meni poslanec Šuklje, da razpora mej nami ni bilo treba.

PODLISTEK.

Pesmi brez imena.

Priobčuje Ivan Fajdiga.

XVI.

Necega dne — bilo je ob travnem cvetju in po senožetih je vse žarelo nepopisnega krasu — zgrabi me za roko Dorislava ter me pelje pred hišo; z desnico pa veli proti bližnjemu pogorju:

„Glej endi gori vrh holma so nebesa! Joj, kako zopet pojo in rajajo!“ in deklica jame se dvigati kot bi hotela vzleteti in ploska z ročicama, kot dete veseleč se novega krila.

„Kdo poje in raja, Zora?“

„Joj, kako si neumen! Li ne čuješ, kdo?“

„Zares, ničesa...“

„Toda pa pojdi z mano!“

In oklene se zopet moje roke, nekako krčevito, bolestno. Potem pa se podava izven hiše čez cvetočo senožet do označenega pogorja. Po senožeti se zbira rod duhov cvetličnih in hiti k njej, ki jim podaja v pozdrav ročico svojo, da sedajo nanjo ter jo poljubljajo, milo zroč jej v zorno lice, v mile oči. Ona se pri tem radostno smeje in srečno je nebeško dete, kot krilatec božji, dvigajoč se na žarkih solnčnih v daljne nadzemske višine.

Ob holmu, kamor dospela le prekmalo, počiva na skali snegobeli krilatec in čaka

Tudi o naši šoli ne more trditi nikdo, da bi bila versko indiferentna ali celo brezverska. „Dasel se nam Slovincem bliža huda ura na političnem obzorju, ljutejše nego kedaj razsaja narodna borba na naših periferijah, prisiljeni smo svoje najboljšje moči, svoje najpretnješe delavce pošiljati ven v parlamentarne zastope, v deželni in državni zbor, in gospoda moja, mogočno je mej nami vzrasla stranka, ki boče z narodnimi mandati poplačati možake, katerih jedina zasluga in jedina zmožnost tiči v tem, da versko gorodnost — hlinijo. Tužen položaj, kvaren našemu narodnemu razvoju, toda preboleti ga moramo, dokler se nam ne vrne prepričanje, da na ta način ne gré, da treba medsebojne obsirnosti in prizanesljivosti, zlasti pa da je posvetna inteligenca faktor, brez katerega noben narod napredovati ne more!“

Tako poslanec Šuklje. Njegovi trditvi, da razpora mej nami ni bilo treba, pritrditi moramo brezpogojno. G. poslanec se boji izključne nadvlade „Slovenčev“ stranke in prav ima, da se je boji. Isto misel smo napisali tudi nedavno v članku „Važnost slovenske inteligencije“, le z razločkom, da smo jej dali obsejnejši okvir. Mi smo rekli namreč, da vsi smo potrebni v hudi borbi za narodni obstanek, da torej nikdo ne bodi mej nami vladar, in nikdo podložnik. In ako smo vsi potrebni, moramo — moramo!! — biti tudi složni, sicer lažemo, kadar naglašamo svoje rodno in domoljubje. Tudi mi vemo — kakor je prav dobro povedal posl. Šuklje —, da je absolutno nemogoče ohraniti popolno soglasje ob vseh vprašanjih v takem živem organizmu, kakoršen je ves narod. A ravno zato treba strpljivosti — mej brati. Rav-

nje. Serafsko lice razvedri se mu, ko jo ugleda in v njegovem lici odseva mnogokaj, kar je očito morda le njenemu duševnemu očesu. In takoj se jej pridruži in radostno poda mu ročico — da, jela je poskakovati, kot bi iz njegovega bitja vrela vanjo neka tajna rajska slast.

„Glej, zdaj sva v nebesih, tu so nebesa — ti, ki nočeš ničesa verjeti!“ dé ter rahlo poskoči, a obspé jo množica milo-kraških otročičev, z rudečih lic in zlatih kodrastih las in očesu, v katerih se zrcali mirno nebo. In vsako teh det ima na plečicah živobojno perot, ki trepeče v hrepenenju po vletu. Joj, kako se zbirajo okoli nje, kako jo obsipavajo laškajoč in pozdravov, poljubčekov in smeha ni konca ni kraja.

„Je-li, Ivo, tudi ti si srbečen z mano, Zoro tvojo? In veš, česa želi moje srcece v tem trenutju? Da bi jaz in ti odplula s temi-le ven, — ven, že veš kam! Oh, kako hrepenim tija z njimi! — Kaj bodem tu doli? — je-li, Ivo, ti mi dovoliš, da odplovem z njimi, samo za trenutje? O nič se ne boj, ne zgodi se mi ničesa, ponesejo me na perotih in metala ti bodem poljubčke v višini višnjevih, da me ne zgrešiš, čuješ?“

„Nedolžnosti zôra, otmle se temne pogube!“ de snegobeli krilatec in veli v temni gozd pod holmom. V tem hipu izvije se iz njenih prsi bolesten krik, kot bi se nečesa bila ustrašila in smrtno-

najmo se po tistem latinskem izreku, ki zahteva zločnosti, ko gre za potrebne stvari, svobode v dvomljivih slučajih, pred vsem pa potrpežljivosti. Ne iščimo takoj pri vsakem koraku, katerega stori „nasprotnik“, Bog zna kake zavratne namene. Kdo želi prav za prav tistega brezobzirnega boja in tistega pobijanja za takozvana načela? To so možje, ki nimajo — vsa čast njih učenosti — nikakega zmisla za narodni obstanek in ki po takem niti ne pojmiyo narodnih bojev sedanje dobe; to so možje, ki se neprestano bore za tisto nepoznano „boljše“, a ne pomislijo pri tem, da je to „boljše“ navadno najhujši sovražnik zares dobrega. In tako tratijo svoje duševne sile in zmožnosti v nepotrebem boju, od katerega ni pričakovati nobenega dobička — prav nobenega! — ni za provzročitelje boja same, še manje pa za ukupnost. Zato pa kličemo tudi mi s poslanecem Šukljejem vred vses tistim, ki so umeli s katoliškim spojiti tudi narodni čut, da treba medsebojne obsirnosti in prizanesljivosti, zlasti pa mej najodličnejšima činiteljima: mej duhovsko in posvetno inteligencijo.

G. Šuklje nam ni povedal nič novega, ko je rekel, da hočejo izvestni gospodje kopirati — sorodne prikazni po tujih deželah. Kako nevarno in neumestno je tako slepo kopiranje, poučilo je lahko te gospode gibanje, nastalo poslednje dni ravno v njih lastnem taboru. Nemški katoliki gori v rajhu jeli so namreč ne- strpno zahtevati, da se tudi pri nas osnuje katolišk centrum kakoršen obstoji v nemškem parlamentu. In kaj vidimo? Vidimo, da je ogromna večina avstrijskih konservativnih glasil odklonila to mi-

bledo vzame jo v naročje božji sél in odplave z njo tija, kamor je hrepenelo njeno srcece, odkar je postalo bŕti na zemlji. A še iz višav nebesnih strmi jej otrpnela ročica v temno gozda — — — — —

Notri v gozdni temini čuje se tužno ihtenje, bridko-erčni jok.

Kdo joče ondi? — Mlado dekle? — to lice — !?

„Zora!“

„Da, Ivo! Glej, kako si mogel plakati po meni, da sem odplula v svoji zorni mladosti, ko me je odevalo še krilo jasne nedolžnosti? In kaj je postalo iz Zore tvoje, da ni ostavila svetá, v katerem je je čakalo toliko zlá? Samo glej sedaj: — o j roditelja blaga, kako da sva mi promi-nola, dokler je vajino dete še trebalo varnega zavetja v vajinem naročju! In pahnilo so me mej zlobni, grdi svet, onesnažili krilo nedolžnosti in dali v varstvo hudi, ostudni strasti — — — in gozd, temni gozd je sedaj zavetje moje, kamor ne šine beli dan, kamor ne seže zlobno človeško oko. O Ivo, da si mogel plakati po meni!“

Pravice Dolinske občine v minolih stoletih.

(Donesek k domači zgodovini.)

Naprosen od pokojnega župana Jan. Lavrihe pregledati stare spise županijskega

se!!! Zakaj? Gotovo le zato, ker so razmere pri nas drugačne nego v Nemčiji. S tem so pripoznali razumni konservativni politiki, da treba poštovati razmere. Torej?

Mej nami Slovenci obstoječe razmere zahtevajo zmernosti in popustljivosti — in s temi razmerami mera računati vsakdo, ako noče, da ga izbrisemo iz vrste patriotov.

S tem bi lahko sklenili razmišljanja ob onih odstavkih Šukljejevega poročila, ki se bavijo z našim domačim preprom. Toda še neki izrek gosp. poslanca nam ne gre nikakor iz misli in ne moramo si kaj, da ne bi reagirali nanj — zamera gori, zamera doli! Ta izrek nam je vzel gospod poslanec uprav iz srca in gospoda pri „Slovencu“ — s katerimi bi mi prav radi prišli do sporazumljenja — naj bi vestno premišljala o tem izreku — narodu in sebi v korist. Poslanec Šuklje je tako rekoč s jedno samo besedo namignil na jednega glavnih virov ogorčenosti, vihraječe mej nami, a gospoda pri Slovenca bi si stekla veliko zaslugo, ako bi hotela odstraniti ta vir: ako bi siloma otresla od sebe ljudi, ki menijo, da so že zaslužili mandatat, ako versko gorečnost — hlinijo. Gospoda! Pošteno prepričanje poštuje vsakde, hinavščine nikdo! Menda nas razumete!

Tužna je slika, katero je poslanec Šuklje razvil o splošni notranji politiki. V Dunajskem parlamentu so zelo gnjili odnošaji ne le zato, ker ni stalne večine, ampak še bolj zato, ker ni nikake nade, da pridemo skoro do take večine. Krivi so seveda na vsem — Mladočehi. A čudno: v isti sapi, ko zvrča gospod Šuklje vso krivdo na Mladočeha, zatrjuje

urada v Dolini naletim na odlomek stare listine, na kateri so v italijanskem jeziku zabilježene pravice, katere je uživala občina Dolinska v preteklih stoletjih in katere podajam čest. bralcem v pregled.

Uživala je imenovana občina sledeče pravice:

„Imela je občina Dolina svojo mero za vino, žito in tudi javno vago, kakor tudi „brač“ (palico) za sukno in drugo robo.

Občina je smela tirjati davek ali najemščino (štantnino) od prostorov, na katerih se je prodavala roba po 10 do 12 kr. starega denarja.“

Občina je po svojem županu imenovala mesarje in pobirala doklado pri prodaji mesa (Fleischkreutzer), katero je potem odrajtala gosposki v grad.

Občina si je sama izbirala in imenovala župane (Dorfrichter „velberje“), podžupane in čuvaje in jih potrdila vsako leto na II. nedeljo po Velikinoči. Župani in vsi drugi občinski služabniki so bili odgovorni za svoje poslovanje občini in gosposki na Strmci (Saerbi) ni imela pravice vtikati se v te zadeve.

Občina je imela pravico imenovati in postavljati rokodelce, kakor čevljarje, krojače, tkalce, kovače, kolarje, štacunarje in

*) Sedaj občina tirja ob semnjih prostornino od voza 35 sol d., od kosarja 25, oslarja 20, silarja 20, od kramarja z drobnino 15, od drobne živine po 2 solda od glave, od platnarja 35 soldov itd.

nam, da je bil vladni program tak, da mu ni mogel pritrđiti tudi Hohenwartov klub.

Ne obsojajte torej istih Mladočehov — ki so že a priori zapisali na svojo zastavo najstrožjo opozicijo proti sedanjemu zistemu — ako niso hoteli istemu zistemu dovoliti dispozicijskega fonda potem, ko je izdal program, ki ni zadovoljil niti skromnega, meglenega Hohenwartovega kluba!

Avstrijski parlament je impotenten — in poslanec Šuklje je prepričan, da se ne bo mogel vzdržati sedanji položaj. Žel, da je tako! Ali na tem niso krivi Mladočehi — ta pristni produkt grehov sedanjega zistema — ampak grof Taaffe sam. Hiranje sedanjega parlamenta začelo se je v istem hipu, ko je grof Taaffe zapustil ono pot, kojo si je bil sam predčrtal v prestolnem govoru z leta 1879, ter krenil na drugo stran, kjer so se porodile punktacije za Česko in imenovanje barona Heina za Kranjsko ter se je utrdil sedanji zistem na Primorskem. Že s temi čini samimi — da ne govorimo o nepregledni vrsti družib odredob, v katerih vseh je jasno vidna nam neprijazna metoda — dokazal je njeg. ekscelencja, da se načelno identifikuje s nemškimi levicariji.

Vsej parlamentariški mizeriji in neznanim odnosajem, na katerih toži gosp. Šuklje, niso krivi Mladočehi, ampak okolnost, da se je zelo poostiril boj mej tistimi, ki hočejo enakopravnost, in tistimi, ki jo nočejo. Ta boj pa je poostiril grof Taaffe sam s tem, da je jel — ali namenoma, ali samo na podlagi zgrošenih računov, nočemo danes preiskovati — bolj in bolj naganjati vodo na mlin tistih, ki nočejo enakopravnosti. Saj drugače ni mogoče: bolj ko se merodajni činitelji nagibajo na stran onih Nemcev, ki nam ne hote niti tega privoščiti, da živimo, tembolj mora naraščati mej nami razburjenje, izvirajoče iz strahu za lastno bodočnost, za lastni obstanek. In vse gibanje na Českem, in po takem tudi postopanje Mladočehov, ni drugzega nego simptom ali pojav tega strahu glede na lastni obstanek. Tako si stvar mislimo mi in se menda ne motimo, ako trdimo, da g. poslanec Šuklje zamenjuje posledice z vzroki; Mladočehi niso vzrok sedanjim homatijam, ampak le posledica čudne taktike sedanjega zistema, katera je privedla do teh homatij.

krémarmje in o času nalezljive bolezni — bodi si na ljudeh ali na živini — imela je navado postavljati stražo, da se je kužljivost kolikor mogoče omejila.

V občinski („brajski“) hiši je bil poseben prostor odločen za javen zapor ali „rešt“, v kateri so zapirali potepuhe, prestopnike in tatove, v kriminalnih zadevah pa so se zločinci izročevali gosposki na Strmci.

Občina je imela tudi pravico izbirati mladenčce za vojaščino in prevdarjati, da se je, kolikor je bilo mogoče, manj škoda provzročilo posamnim družinam glede vojaške nabire.

Občina je imela pravico porazstavljati vojake po hišah in pobirati od njih prenočnino (schlafkreuzer), kakor tudi imenovati osebe (po sedanji naredbi odbor-nike), iz med katerih se je potem volil župan.

Občini je tudi pripadala pravica imenovati delavce za robote na cestah, toliko trgovskih kakor srenjskih in zadružnih (skladovnih).

Srenja je tudi kaznovala za male prestopke, kakor n. pr. če je kdo storil majhno škodo na paši ali v vinogradu.

Občina je imela pravico zapirati občinske pašnike in tudi postavljati mejnike občinskim pašnikom, kakor tudi onim od privatnih gospodarjev.*

* Tako zaprt občinski prostor je bil pred 400 leti na Solinkah.

Mladočehi so morda nekako zlo za hipni sedanji položaj, ali potrebno zlo so, ne jedenkrat, ampak stokrat potrebno. Da ni bilo tako odločnega odpora se strani naroda českega, da se je vse mirno izvršilo, kar je nameroval g. Plener v sporazumljenju se. sedanjim zistemom, Bog zna, da ni bilo že zakonito uveljavljeno nadvladje nemškega plemena v Avstriji!!!

Voz je torej temeljito zavožen, to priznava kar brez ovinkov tudi gosp. Šuklje. In g. Šuklje je toliko lojalen, da priznava nadalje, da brez uspešnost naših prizadevanj opravičuje tiste, ki silijo v opozicijo.

Kaj naj store torej naši poslanci? Gosp. Šuklje nam daje razumeti, da se slovenski poslanci ne bodo mogli izogniti opoziciji, ker jih „naravni razvoj situacije sili v opozicijo“. To so lastne besede g. poslance. Tako je tudi res. Toda g. poslanec bi želel še par mesecev odloga. Čemu? Kakih pojasnil morete pričakovati od par mesecev, ko imate za seboj že leta — žalostnih ekušenj, leta „brez uspešnosti naših prizadevanj“? Gosp. profesor utemeljuje svojo zahtevo se oziri na „najsvetije domovinske interese in na velike državne koristi“. Na to nam je pripomniti, da opozicija čisto lahko popravi to, kar je zagrešila gospodujoča stranka z ozirom na domovinske interese in državne koristi; tudi v opoziciji se stranka lahko kaže lojalno in trezno.

To menenje zveni tudi iz besedi g. dra. Slanca, ki se je oglasil, ko je završil g. poslanec Šuklje svoj izvršni govor.

Z govorom g. dra. Slanca in z vsprejeto resolucije baviti se hočemo drugi krat.

DOPI SI.

Nabrežina, 30. avgusta 1893. [Iz dop.] Minolo nedeljo priredilo je naše vilo povsko društvo veselico s plesom pod milim nebom. Akoravno se je ves dan nebo temnilo in ostra burja pihala, vendar se je zbralo toliko občinstva, da je bilo lepo okrašeno dvorišče g. S. Caharije skoro premajhno. Pevske točke vsporeda izvršil je pevski zbor vseskozi z dovršenostjo, kakorane je drugje, tudi v mestih, težko najti. Spoznali smo pri tem koncertu tudi dva solista. Kot tenorist je nastopil gosp. Josip Caharija, ki je v Nedvedovi

Vinska mera (čeber) se je pregledovala v nazočnosti občinarjev in uradnika iz grada pri občinski vodi na Kaluži. Mera za vino je bila bokal, 1/3 polič in 1/4 buča iz kotlovine in po tej meri se je cemeritrala merna posoda po drugih vaseh in krémah vsako leto najmanj enkrat in vsakokrat pred vsakim semnjem. Čeber je imel 36 bokalov.

Občino Dolinsko smatralo se je od starodavnih časov kakor predstojnico (Dorf-obrigkeit, „superiorità comunale“) občini njej podložnih gospoščine tržaških škofov. Kakor tako priznavali so jo toliko škofje tržaški, gospodarji Brega, kakor tudi njim podrejeni uradniki in ta občina ni bila nikdar podložna gosposki sacrsbski kakor le edino v kriminalnih zadevah.

Župan občine Dolinske kakor glavar je vodil vse račune občinske.

Te črtice, verno poslovenjene, jasno svedočijo, da občina Dolinska je bila v minulih stoletjih precej dobro urejena in da Dolinčani, svesti si svoje samostojnosti, so znali si ohraniti svojo neodvisnost nasproti nenasitljivi oblastnosti grajščakov sacrsbskih na Strmci. Naj bi vstrajnost in odločnost prednikov marljivo posnemali sedanji njih potomci v blagor občine svoje!

V Predloki 24. avgusta 1893.

Josip Sancin.

„Ljubezen in pomlad“ s prikupljivim glasom nalogo svoje jako ljubko in nežno rešil. Težavni solo v Nedvedovi „Pozdravljam te gorenska stran“, pel je gospod Filip Pertot, in žel mnogo pohvale. Njegov glas je močan, poln, in tudi v višini čist in mil. — Po društvenem vodstvu naprošen govoril je gosp. A. Gabršček o zgodovini slovenske pesmi, o njenem uplivu na razvoj naroda in je bil ta govor s citati raznih pesnikov tako fino prepleten, da je moral govornik premnogokrat prenehati, da se je navdušeno ploskanje poleglo. Besede njegove: „Buči, morje adrijsko, bilo si in boš slovansko“, ne pride gotovo nikomur iz spomina. Zavedni Nabrežinci pokazali so to pot zopet svoj slovensk značaj, in kazala sta to tudi napisa; pri uhodu k veselici bralsi: „Varujte morje adrijsko!“ in nad pevskim odrom: „Za narodnost, pravico in resnico!“ Za te svetinje delujta Nabrežinci in zmaga bo vaša!

Po končanem vsporedu pričel se je ples, koji je nekoliko dež motil, a vendar nisi zbok slabega vremena nikjer videl nezadovoljnega obraza. In da so vsi prišleci bili zadovoljeni, za to gre hvala društvenemu odboru in pevovodju gospodu Jos. Čerinu na velikem trudu ob prireditvi te veselice. V znak, kako spoštovan je gosp. pevovodja v zboru, podarila mu je gospica Caharijeva prekrasen lovorov venec z napisom: „Neutrudljivemu pevovodju, slovenske pevke Nabrežini 27. 8. 1893.“

Politični pregled.

Notranje dežele.

Presvetli cesar dospel je dne 3. t. m. v Jaroslav, da se udeleži velikih vojaških vaj v Galiciji. V Jaroslavu vsprejel je cesar razne deputacije. Na nagovoru deželnega maršala kot voditelja deputacije plemenitašev, odgovoril je cesar, da se čuti srečnega, muditi se v deželi, katere zastopniki v vseh zastopstvih pravim pratrijotizmom varujejo poleg koristi dežele tudi koristi monarhije.

Koncem oktobra meseca snide se na Dunaju enketna komisija za mlinarsko obrt. Udeležniki dobé že sedaj posebno vpraševalno pölo, da se morejo pripraviti na razprave.

Vnanje države.

Lev XIII. izdal je encikliko do ogrskih škofov, v kateri poučuje duhovnike in vernike, kako jim je postopati v sedanjih časih. Zlasti veleva sv. Oče, da je zabranjevati mešane zakone, obdržavati kongrese ter voliti dobre poslanče.

V spomin 400letnice Obojske tiskarne ustanovil je knez Črnogorski javno knjižnico ter jej podaril mnogo knjig in 1000 glđ. — V Cetinju se baje osnuje katoliška škofija. Tako javlja „Corriere di Napoli“.

Rusko vojno brodovje dospel dne 18. oktobra v Tulon. Vršile se bodo ruskim gostom na čast velike svečanosti. Častniki povabljeni so, da priredé izlet v Pariz.

Peterburška „Novoje Vremja“ javljajo iz Ajaccio, da obišče rusko sredozemsko brodovje za francosko obalijo tudi otok Korziko.

V Italiji je končal minister Martini pripravljajoča dela za zakon o narodni vzgoji. Tako narodno vzgojo bode nadzorovalo posebno neodvisno ravnateljstvo, katero bode vadilo v prvi vrsti v streljanju, telovadbi, orožju, veslarstvu, planinstvu itd. Na čelu tega ravnateljstva bode stal Menotti Garibaldi.

Nemški cesar mudi se sedaj ob ob francosko-nemški meji: v Lotaringiji. Poleg sebe ima kot gosta italijanskega prestolonaslednika, princa Napoleonskega. Mi bi rekli, da ni bilo posebno previdno se strani italijanskih državnikov, da demonstrirajo proti Franciji s tem, da se prihodnji vladar Italije udeležuje nemških

vojaških vaj prav pred nosom — Francozov. Vsa Francija občuti to izzivanje in je tudi že dala primeren odgovor: na Pariški borzi je italijanska renta grozovito padla v svoji ceni, tako da je zadela posestnike iste grozovita izguba. — Dne 3. t. m. prispel je nemški cesar v Metz. Na nagovor župana je rekel, da je Metz se svojim vojnim korom vogelni kamen vojaške sile Nemčije.

Ožje volitve v Francozko zbornico vršile so se predvečerajšnjim. Tudi pri teh volitvah zmagali so sijajno republikanci; kar je bilo tudi pričakovati. V jednem pogledu pa so letošnje volitve v francosko zbornico presenetile ves politički svet, da je namreč skoraj popolnoma izpodletelo stranki tistih monarhistov, ki so po priporočilu sv. Očetu pripoznali republiko.

Pravljico o dveh francoskih ogleduhih, katera so zajeli v Kielu, izpravlja „Magdeburger Ztg.“ s tem, da so vso zadevo nemški listi mnogo pretirali. Niso našli pri njima drugih suptljivih stvari razun zemljevida Helgolandskega, v katerem so vrisane s svinčnikom nemške utrdbe. Zato bode treba „ogleduha“ v kratkem izpustiti. — Pozneje vesti pa pravijo, da sta ta dva „ogleduha“ bila v družbi z neko gospo, katera je pri Wilhelmshavnu izginila. Sumi se pa, da je poslednja seboj odnesla že izdelane načrte.

Različne vesti.

Odbor političnega društva „Edinost“ imel bode svojo sejo prihodnjo nedeljo, dne 10. t. m., ob 10. uri predp. v prostorih „Del. podp. društva“. Gospodje odbor-niki in njih namestniki so uljudno vabljeni k tej seji.

Umirovljenje in odlikovanje. Predsednik trgovskega in pomorskega sodišča tržaškega, dvorni svetnik Josip Zencovich šel je v pokoj. Njeg. Veličanstvo podelilo mu je tem povodom viteški križ Leopoldovega reda.

Veleč. gosp. Adolf Harmel, dekan v Komnu, umrl je dne 2. septembra. Pogreb je bil v ponedeljek dopoldne. Blagoslovljen bodi spomin dragega pokojnika!

Deželnozbornska volitev na Goriškem.

Včeraj se je vršila dopolnilna volitev za deželni zbor Goriški na mesto umrlega poslanca Ivančiča, ki je zastopal skupino trgov. Izvoljen je bil skoraj jednoglasno g. grof Alfred Coronini. Besedo „jednoglasno“ smo debelo tiskali v opomin onim slovenskim listom, ki so, zajemajoč iz motnih nemških virov, čenčali o hudem boju, pri katerem bode zavisno le od malo glasov, ali zmaga slovenski ali italijanski kandidat. Ni treba naglašati, da smo povsem zadovoljni s to volitvijo.

Da ne zamudimo! Iz Treta se nam piše: Gospod urednik! Dovolite par besede, katere naj blagovolé uvažiti naši Primorski in sploh vsi slovenski državni poslanci! Poslopje za c. kr. urade: pošto, brzovaj in financio bode skoraj dokončano. Ker pa je isto izdelano na državne stroške, za katere mora prispevati vsa naša dežela (Tret, Goriška in Istra), bilo bi ne le umestno, ampak pravično, da dobe ti c. kr. uradi tudi slovenske napise. Dolžnost je toraj naših državnih poslancev, oziroma tudi slovenskih primorskih političnih društev, da se pobri-nejo za to zadevo na pravem mestu in o pravem času, kajti potem, ko bodo že razobešeni nemški in italijanski napisi, bode najbrže prepozno za reklamovanje naše pravice! V pouk naj nam bode c. kr. železniška postaja pri sv. Andreju, kjer sta le nemški in italijanski napisi, a slovenskega ne vidimo, dasi ga še vedno čaka odmenjeni mu prazni prostor. Upati je pa, da se bodo vsi slovenski državni poslanci najodločneje potegnili za slovenske napise na uradih, ki bodo vmeščeni v tem državnem poslopju! Na delo torej o pravem času, da ne zamudimo!

25-letnica Šempaskega tabora se je morala odložiti, ker je Primorska politička oblast prepovedala radi nevarnosti kolere vsakršne slavnosti in procesije. Tudi veliko slavnost obnovenja romarske božje poti na sv. Gori je prepovedalo c. k. namestništvo.

Tiskovna pravda. Državni pravdnik v Gorici tožil je urednika „Soče“, ker je v svojem listu potrdil prejem denarnih doneskov v pokritje stroškov tiste glasovite pravde se še bolj glasovitim prof. Babschem. Razprava se je vršila dne 31. avgusta pri mestnem odrejenem sodišču, katero sodišče se je pa izreklo nekompetentnim, zbok česar je bil toženi urednik oproščen.

Nesramno laž trosijo italijanski časopisi, onkraj luže in domači, o prepovedi že omenjene slavnosti, namerovane na Reki. Javljajo jim namreč brzojavno z Dunaja, da tiči pravi vzrok tej prepovedi v tem, ker da so Hrvati namerovali napasti Italijane, kateri bi se udeležili te slavnosti. — Da je to perfidna laž, ne dvomi nikdo, ki pozna miroljubnost in potrpežljivost Hrvatov, čeprav bi isti imeli pravico povrniti italijanistom istotako gostoljubnost, kakoršno so oni počastili Hrvate v Zadru in Krku. — Vsa stvar je gotovo zopet le voda na ogrskega ministerstva malin, da se vsled te prepovedi preveč ne zameri Roški italijomanski sodrgi.

Iz Brega se nam piše: Gotovo Vas bode zanimalo, ako vam sporočim, kako je Breg sprejel novega župnika-dekana, tržaški Slovenec obče znanega in priljubljenega preč. g. Ivan Varl-na. Ves Breg bil je na nogah! Pripeljal se je preč. gospod z vlakom do Ricmanjske postajice, kjer ga je pozdravilo tamosnje ljudstvo. Pred Borštom, Boljuncem in Dolino so pričakovali prišleca duhovni, učiteljstvo z šolsko mladino in domači srenjki možje. Pred Dolino stal je duhovstvu na čelu preč. gosp. korar Jurij Jan, domačim možem pa g. nadžupan. Zvonilo in streljalo se je povsod neprenehoma, da je bil istinito krasen in veličasten prizor. Iz Boršta do Doline je spremil se svojim vozom novega župnika-dekana obče znani in priljubljeni gospod Alojzij Pavli, duhoven v Borštu. Čast in hvala mu! V Dolini pa je veselje vkipelo do vrhunca. Vsa vas je bila odičena se zastavami in zastavicami, pri urodu in v vasi sta bila dva slavoloka s primernimi napismi — pozdravi. Pri urodu pozdravi prišleca najpred bivši dekan g. Jan v imenu duhovstva, za tem g. nadžupan Slavec v imenu občine, učiteljstvo itd. Novi gosp. župnik-dekan se z jednatimi besedami zahvali za sprejem v upanju, da bo sloga krepila delovanje za duševni in telesni blagor. Za tem bil je sprevod v cerke; najpred je šla šolska mladina z učiteljstvom, potem moštvo, duhovščina itd. Prišedši v cerkev, koja se je na mah natlačila, odpravi prišlec kratko molitev. Za tem je bil sv. blagoslov, kojega je opravil g. dekan z dvema kaplanama. Da! da bi ta sv. blagoslov prinesel nam pravi mir in slugo, da bi vedno ljubili svojega novega dekana tako, kakor smo pokazali prvi dan, pri prihodu! — Po blagoslovu je množica v istem redu spremila g. gospoda do župnega dvorca, ter se tam od njega poslovila. S tem pa ni bil še konec svečanosti. Zvečer bila je — razsvitjava! Topiči so spet grmeli a mej pevanjem domačih pevcev so se užigali umeteljni ognji. Radost je bila nepopisna! Bog dal, da bi prečastiti g. dekan mnogo let zdrav in vesel vladal našo župnijo-dekanijo (baje največje v tržaško-koperski biskupiji), da bi zdrav in čil deloval — saj Bog ga je obdaroval z vsomi dobrimi lastnostmi — kakor ga že itak daleč okrog dobro poznate. Bog ga živi! Opazovalec.

Iz Boršta se nam piše: Takega veselja že dolgo nismo doživeli v naši vasi kakor minolo soboto popoldne, ko nas je osrečil se svojim obiskom novi župnik-dekan Dolinaki, prečastiti gospod Varl.

Ko je dospel g. dekan iz Ricmanj v našo vas, pritrkavali so zvonovi in pozdravljala ga je velika množica, ki se je zbrala pred vasjo. Tu so ga pričakovali tudi vrli naši pevci ter njemu v čast zapeli krasno pesem. Od tod se je podal g. dekan v cerkev in potem v farovž. Po kratkem odmoru odpeljal se je v Bolunc.

Iz Nabrežine se nam piše: V sredo dne 30. t. m. pokopali smo tu občečislana nenadoma umrlega restavraterja ne železniški postaji gosp. Jos. Böswirtha. Ta mož priljubljen je bil pri vseh, s kojimi je občečeval, bil je prijazen, pomagal je rad revežem, drugim dajal je dober svet. Bil je član pri vseh društvih, odbornik obč. sveta, ter predsednik bolniške blagajne. Njegova zguba je za vse občutljiva. Zatorej pa slava večna takemu možu! Pogreba udeležila se je velikanska množica ljudstva od vseh krajev, mnogo Tržačanov, iz Komna, Sežane, Divače, St. Petra, spremilo ga je k večnemu počitku. Pevsko društvo „Nabrežina“ zapelo je dve žalostinki ob pogrebu, toli ginljivo, da si videl solzno sleherno oko. — Pokojnika ohranimo vsi mi v blagem spominu. N. v. m. p.

Vabilo k veselici, koja priredita, blagohotnim sodelovanjem tamburaškega zboru Svetoivanskega, telovadno društvo „Tržaški Sokol“ in „Slovensko pevsko društvo“ dné 10. septembra 1893 na vrtu „Narodnega doma“ pri sv. Ivanu. Vspored: 1. J. M. Knobloch: „Sokolska koračnica“; udarajo tamburaši. 2. A. Hajdrih: „Na boj“, moški zbor. 3. Vaje na drogu; izvršujejo predtelovadci in gojenci „Sokola“. 4. V. Katič: „Vienac hrvatskih popjevaka“; udarajo tamburaši. 5. F. S. Vilhar: „Domovini“; poje mešani zbor. 6. Vaje na bradlji in konju; izvršujejo telovadci „Sokola“. 7. G. Eisenhuth: „Mazurka“; udarajo tamburaši. 8. H. Volarič: „Oj z Bogom ti planinski svet“; poje moški zbor z bariton-solo. 9. Piramida; izvršujejo telovadci „Sokola“ pri bengaličnem svitu. 10. Domača zabava. Začetek ob 1/2 5. uri popoldne. Ustopnina 20 kr. za osebo.

Vpisovanje otrok na slovenski šoli pri sv. Jakobu za prihodnje šolsko leto se bode vršilo od 12. do 15. t. m. od 9 do 11 ure predpoldne. Kedor hoče biti sprejet v prvi razred, mora skazati se s rojstnim listom, da je do tega dne dovršil 6. leto svoje dōbe; prinese naj 3 spričali cepljenja kōz in zdravih ođij. Oni, ki prestopi iz kake druge, šole prinese naj še zadnje šolske spričevalo. — Da bode pri vpisovanju večji red, določila sta se prva dva dneva za novince, zadnje dni pa za one, kateri so že obiskovali zavode. Ker se letos opusti paralelka prvega razreda, bode mogoče vsprejeti v I. razred le omejeno število otrok; zato naj stariši začasno upišejo svoje otroke. Šolsko leto se prične dne 16. t. m. s sveto mašo ob 8. uri; po maši se zbere vsa mladina s stariši na šolskem vrtu, kjer se učencem razlože navodila za novo šolsko leto.

Otroški vrti družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu so bili vsako leto nadtevilno natlačeni, zbok česar so imele gospodične vrtnarice in vodstvo vrtov velike sitnosti, zato opozarjamo posebno stariše pri sv. Jakobu in v Rojanu, da se letos ne bodo jemali otroci pod 5, oziroma 4 1/2 letom starosti. Prihodnje nedeljo dné 10 t. m. pojdejo otroci rojanskega in gretarskega otroškega vrta k sv. maši ob navadni uri. Pred mašo se zberejo skupno v rojanskem otroškem vrtu, kjer gospod voditelj odpre s primernim nagovorom prihodnje šolsko leto. Vabljeni so slavna odbora naših podružnic in drugi prijatelji slovenske mladine.

Vodstvo družbenih zavodov v Trstu.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabralo se je v gostilni Makselna Miliča iz Repniča 3. t. m. 1 gld. 30 kr. z opazko, da „anteharji ga bodo še pili“. — Namesto „eno po nosu“, ker preveč boli, izgubili sta dve gospodični pri igri v Škednju, 20 stotink.

Iz oficijelnega poročila o VIII. veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda. (Dalje). Kakor o tržaških družbinah zavodih govori poročilo obširno in pohvalno o zavodih v Pevmi, Ločniku in Podgori ter o „Sloginih“ zavodih v Gorici. Glede na zabavišče v Ločniku izraža poročilo nado, da ponehajo vse napetosti ondodnih laških oziroma polaščenih stanovcev, ko se prepričajo oni in slovenski roditelji, da naš namen ni sloveniti inorodnih otrok, nego le svoje otroke ohraniti svojemu narodu. In pri tej priložnosti moramo zopet slovesno izjaviti, da naši zavodi ne sprejemljejo drugojezične dece. Tako si upamo biti mi z vsakim narodom dobri sosedje, resnični prijatelji; tega od nas zahteva naša katoliška vera, tako jo umevamo mi! — Potem nadaljuje: Res da je nekaj tu naštetih otrok radi pomanjkanja prostorov ali družib uzrokov izostalo; ali za našo družbo je prevažno število vpisanih otrok — leto za letom, ker to je eklatanten dokaz za potrebo slovenskih šol, kakršni tirja tudi državni šolski zakon od 14. maja 1869, drž. zak. št. 62, držeč se „načela, da se mora šola vsakako povsod tam osnovati, kjer je . . . po petletni povprečnosti več ko 40 otrok“ . . . Ta za naše slovenske razmere sicer zelo drag dokaz smo zdaj podali v Gorici in v Trstu.

In zdaj, gospoda, pogledite v duhu teh zgoraj naštetih skoro 1200 slovenskih otrok, katerim se ovira krščanska vzgoja v narodnem jeziku — — — kdo izmej pristnih rodoljubov slovenskih ne bo tožno vskliknil s svetopisemskim rekom: „Množica se mi smili!“ In to usmiljenje si je duška dalo uprav v naši družbi, ki je vzela to osiročeno čeljad v svoje materino naročje. Da, družbino vodstvo je srečno, da more to konstatovati — — delovanje naših podružnic je uprav očetovsky, materinski. Dokazov temu, dđ. skupščinarji, imate pri sedežu naših zavodov. Ali vam naj opisujemo vse cerkvene, dinastične, patrijotične, narodne slavnosti (n pr slavnosti prvega sv. obhajila, sv. Alojzija, sv. Cirila in Metoda, letošnjega jubileja sv. Očeta Leona, imendne Njiju Veličanstev, krasne božičnice, slovenskih šolskih pričetkov in sklepov), o tem ste gotovo že čitali: dovolj je, da konstatiramo. Takó naša družba vzgojuje zapuščeno mladež v katoliškem, slovenskem, avstrijskem duhu, takó ona na svojem polji umeva staro slovensko geslo: za vero, dom, cesarja. Govoreč o šolskih zavodih, ne smemo molčati o plodonosnem delovanju slovenskega ženstva osobite tamle ob obalnih jandranskega morja. Tržaško in Goriško ženstvo je uprav tekmovalo v delih krščanskega usmiljenja. Ako vam, dđ. zborovalci, iz njiju podružničnih poročil omenjamo, da so Tržaške dame samo za „božičnice“ nabrale po zadnjem računu čez 800 gld. ter z obleko, čevlji, hrano itd. oskrbele otrodiče naših zavodov, in nabrale čez 200 kosov razne obleke . . . Če omenjamo, da so istotako Goriške dame v svoji podružnici zbrale nad 600 gld. in samo pri „božičnicah“ goriških šolskih zavodov razdelile nad 700 darov; lahko sklepamo, koliko veselja so pruzročile pri deci, a tudi pri stariših. In če poštevarno doneske vseh 22 ženskih podružnic, ki so dohajali ne samo po desetakah, nego po stotakah . . . če uvažujemo navdušenost, s katero se je ženstvo oklenilo naše družbe, smemo s Vodnikom vsklikniti:

„En zarod poganja Prerojen ves nov“.

(Viharno odobravanje.) Pristavljamo le: bodite vstrajne, vabite v svoj krog nove somišljenice, in res bode „ves nov zarod“ pomladil Slovenijo! V očigled temu mora družbino vodstvo letos hveležno priznati slovenskemu ženstvu palmo prvenstva.

Iz Boršta se nam piše. Naša občina je sicer storila marsikaj novega in dobrega, vender pa se nam ne zdi prav, da še zdaj nimamo računa za leto 1892. Obečal se nam je sicer ta račun že za sv. Jurij, ali

še danes ni ne duha ne sluha o njem. Vprašamo torej tako g. nadžupana v Dolini, kolikor tudi g. c. k. okrajnega glavarja v Kopru, ali bi ne bilo umestno, da se malo pobrigata za to zadevo.

Vpisovanje na c. kr. pripravljavnici za srednje šole na Proseku prične 15. in pouk 16. t. m. Vsprejmo se učenci, ki so z dobrim vspehom zvršili tretje leto občnih ljudskih šol. — Vodstvo c. kr. pripravljavnice za sednje šole na Proseku, dne 5. septembra 1893. Leop. Za vnik, voditelj.

Iz Tolmina se nam piše: Rokodelsko bralno društvo v Tolminu priredilo je minolo nedeljo velezanimivo veselico. V prvič je namreč tega dne po Soški dolini pela slovenska struna. Društveni tamburaši stopili so prvič pred občinstvo. Da so prav dobro in častno izvršili svojo nalogo, prična nam burno in navdušeno ploskanje mnogobrojnega občinstva. Velikanski vspeh je imela Broževa serenada „Stante zvezde“ za sopran solo s „premljevanjem tamburaškega zboru — in veliki mešani zbor je kar očaral občinstvo s „Križari na morji“. Vsi so se morali čuditi, kako da se je tamburaški zbor, o katerem pred nekaj meseci ni bilo ni duha ni sluha, v tako kratkem času tako dobro izvežbal, da lahko nastopi kje drugod. In vse to je velika zasluga gospoda Vogriča, kateri se je prav mnogo trudil za to slavnost in je zares izborno vodil močni in izvrstni pevski zbor.

Igra „Servus Petelinček“ je pruzročila mnogo smeha med občinstvom in se je igralo prav dobro v občeno zadovoljnost. Za tem se je unela zelo prisrčna zabava, za katero so skrbeli naši vrli tamburaši, koji so še enkrat pokazali, kaj da moreta doseči dobra volja in narodno čustvo. Občinstva je bilo toliko, da so bili prenapolnjeni vsi čitalnični prostori. Počastil je ta zabavni večer se svojo navzočnostjo tudi visokorodni gospod glavar — samo nekaterniki iz „narodne“ čitalnice so hoteli nekako štrajkati in so demonstrativno napravili izlet na Sveto Lucijo. S tem gotovo niso dosegli ničesar, ker dvorana je bila še prenapolnjena; obžalovati pa je, da se dotičniki odtegujejo, mesto da bi sodelovali za narodno stvar in za razvoj pravega Slovenskega narodnega čustva! Gospodje, zapomnite si, da le v edinosti je moč!

Kolera. Na Dunaju bila sta dne 4. t. m. dva nova slučaja bolezni. Ker pa se leta širi na Ogrskem, zabranila je vlada ogrskim hodočastnikom iti na božjo pot v Marija-Celjsko. Prišla sta dva posebna vlaka z Ogrske, toda namestništvo je prepovedalo romarjem izstopiti, ampak vlaka morala sta se vrniti polna na Ogrsko. — Bolezen nekoliko pojemlje v ruski Poljeki; od 4. na 6. bilo je 8 slučaje v Berlinu, v Galiciji 52 slučaje in 31 mrtvih, na Ogrskem 86 slučaje in 65 mrtvih, v Italiji 35 slučaje in 49 mrtvih.

Izpred sodišča. Tukajšnje doželno sodišče obsodilo je predčerašnjim pri tajni razpravi 73 letnega Josipa Colesso iz Zitticha na 14 mesecev ječe radi hudo delstva, storjenega proti pravosti.

Zaprli so pekoveškega pomočnika Josipa Legišo, ker je na sumu, da je ukradel en bicikel in pa eno papigo. Na sumu je tudi, da je izvršil razne tatvine po Gvardjeli.

Zdravstvena naredba. C. k. pomorska oblast izdala je dne 4. t. m. nastopno okrožnico c. k. pomorskim uradom: Vis. c. kr. trgovsko ministerstvo odredilo je odlokom z dné 31. avgusta 1893, da se mora z blagom, prišedšim po morju iz Smirne, postopati po naredbi Draždenske mejnarodne pogodbe. Vsled tega mora se ravnati s tem blagom po pravilniku o ravnanju s pomorskimi ladjami v slučaju kolere, izdanem z okrožnico dné 5. avgusta leta 1893. —

V Dubrovniku odprla se je dne 4. t. m. slovesno nova cesta Gruda-Mrcane, katera je jako važna toliko s političko-trgovinskega, kolikor z vojaškega stališča. S to cesto je napravljena nova zveza med južno Dalmacijo in Hercegovino.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebniki, krčmarje in ž. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončnega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserma“, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporočata Anton Šorli, kavarnar. Cl.

E. Šverljuga, brivec v Station št. 1, priporočata se slav. občinstvu za blagohotno obiskovanje. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gelpa št. 18 poleg kavarno „Universo“ priporočata se Slovincem v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem JAKOB KUMAR Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghèga in Cecilia, točijo izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštarne tiskance. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1 trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem pletenino itd. itd. Cl.

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarno „Fabris“, priporočata se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izvrstna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako meščanom, kakor na deželo. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) točijo izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila Prenočišča neverjetno v cenno. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Franca Potočnika gostilna „Andemo de Franz“ v ulici Ireneo se priporočata slavnemu občinstvu Točijo izvrstna vina in ima dobro kuhinjo Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjem (Via Campanile v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponteroso). Po dvakrat na dan frišno oprano mleko po 12 kr. liter neodsredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO vpisana zadruga z omejenim poročtom v Rojanu pri Trstu priporočata slavnemu občinstvu svojo bogato prekrbljeno

prodajalnico jestvin (v ulici Bolvedere št. 3)

pristopno združenje in nezadrugi, koji prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporočata tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu (poprej Pertotovo) 10 minut oddaljeno od mesta, z obširnimi senčnatim vrtom in dvema dvoranama, kjer se točijo izvrstna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba z gorkimi in miznimi jedili.

Novi člani se še vedno sprejemajo ob uradnih urah vsak četrtak od 6-7 ure zvečer in ob nedeljah od 9-10 ure predp. 104-19

Prodajalnica jedilnih stvari po jako nizki ceni. Prodaja Jozef Cerne Piazza della Caserma št. 1 (uhod Via Ghèga). Cl.

Gostilna „Alla Città di Vienna“ 2 Piazza Caserma (zraven Tiskarne Dolenc) prodaja najboljša kraška in isterska vina I. kakovosti in graško pivo. Izborna kuhinja sprejemlje naročila tudi za kosila in večerje. Imenovana vina morejo dobiti tudi družine na dom, in sicer ne izpod 28 litrov, po nastopni ceni: Teran iz Auberja po 42 nč, in najboljša isterska vina po 28 nč. — Za obila naročila se priporočata Ant. Brovedani. 101-4

Tržaška Hranilnica (Cassa di Risparmio Triestina)

Sprejemlje denarne uloge v bankovcih od 50 nč. do vsakega zneska vsak dan v tednu razen praznikov, in to od 9-12. ure popoldne. Ob nedeljah pa od 10-12. ure popoldne. Obresti na knjižico 3%
Plačuje vsak dan od 9-12. ure popoldne. Zneske do 100 gld. preceji, preko 100 do 1000 mora se odpredati 3 dni in zneske preko 1000 gld pa 5 dni.
Eskomptuje menjice domicilirane na tržaškem trgu po 3%
Posujuje na drž. papirje avstro-ogerske do 1000 gld po 5%
Višje zneske od 1000 do 5000 gld po 4%
Daje denar proti vkličenju na posesti v Trstu. Obresti po dogovoru 24-17
Trst, dne 1. septembra 1893.

ALGOFON

je jedino sredstvo proti zobobolu, migreni itd. itd. tu se dobiva v steklenicah z napotkom vred po 90 nč. jedino le v odličnoli 71

lekarni Praxmarer (ai due Mori), Veliki trg v Trstu.

Čuvati se ponarejanj. Telefon št. 207.

Teodor Slabanja

srebar v GORICI (Görz) ulica Morelli 17 se priporočata preč. duhovščini za napravo cerkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine, kot: monstranc, kelihov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovjših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim.

Da si zamoraja tudi menj premožne orkve omlisati razne orkvene stvari. se bodo po želji predstavitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stavili. Ilustrovani cenik franco. Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštarine franko! 17-24

Riunione Adriatica di Sicurtà

24-17 Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in na morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.	
Glavnica društva	gid. 4.000.000-—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465.07
Rezerva na razpolaganje	500.000-—
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B)	243.831-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000-—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:
Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiši)

Podpisana ima na prodaj 60 hektolitrov črnega berzamina in belega prosekarja. Eliza Tance NA PROSEKU.

DROGERIJA na debelo in drobno
G. B. ANGELI TRST
Corso, Piazza delle Legna 1.
Odlikovana tovarna čopičev.
Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije z Angleškega, iz Francije, Nemčije itd. Velika zaloga finih barv (in tabeti) za slikarje, po ugodnih cenah. — Lesk za parkete in pode.
Mineralne vode iz najbolj znanih vrelocev, kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt. 104-5

Andrej Kalan, drevlarski mojster, preložil je svojo delavnico iz h. št. 6 v ulici Caserma v h. št. 13 iste ulice (uprav nasproti kavarni Commercio) I. nadstr.

Alojzij Suppanz urar, Corso št. 39. 77-104
Prodaja in popravlja ure.
Gostilna s prenočišči
„Alla Nuova Abbondanza“
Via Torrente št. 15. (poleg obokov Chiozza najosrednjija lega v Trstu.)
Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi jedili do 2 ur popoldne. Izvrstna namizna in dezeretna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo ter se priporočam blagovoljnem naklonjenosti slavne občinstva.
104-13
P. Favero.

BRINJEVEC

najbolje kakovosti, odlikovan v 2 razstavah, razpošilja v vsakoršnih množinah nad 1 liter Anton Uršič v Št. Vidu n. Vipavo. Tržaškemu prebivalstvu dostavi tuji na dom. Cene primerne.

FLIJALKA
C. KR. PRIV. AVSTR. KROJNEGA ZAVODA za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.
V vredn. papirjih na 30-dnevni odkaz 2%
4-dnevni odkaz 2 1/2%
8-dnevni odkaz 2 1/2%
12-dnevni odkaz 3%
18-dnevni odkaz 3 1/2%
24-dnevni odkaz 3 1/2%
30-dnevni odkaz 4%
Vplacovanja avstr. vrednostnim papirjem, kateri se nahajajo v okrogu pripozna se nova obrestina tarifa na temelju odločbe od 17. in 21. odnosa 12. junija.

Okrožni oddel.
V vredn. papirjih 2% na vsako svoto.
V naplacenih brez obresti

Nakaznice
za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Trojavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Brelitz, Gablons, Gradec, Hornstadt, Inomost, Celovec, Ljubljana, Line, Olomouc, Retichenberg, Saaz in Solnoograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja
vrednosti, diviz, kakor tudi vnočenje kuponov 24-9 pri odbitku 1/100 provizije.

Predujmi.
Sprejemajo se vsakovrstna vplačila pod ugodnimi pogoji.
Na jamčevne listine pogoji po dogovoru Z odprtim kreditom v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.
Na vrednostni obsesti po pogodbi.
Vložitvi v pohrano. — prejemajo se v pohrano vrednostni papirji, ali ali srebrni denar. inozemski bankovci itd. — pogodbi.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske in italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.
Trst, 1. aprila 1893.

Zdravila za živino.

Skušana redilna štupa za živino, za konje, rogato živino, ovce in prašiče itd. rabi se skoro 40 let z najboljšim vspehom vožnoma po hlevih, ako živinca ne more jesti — slabo prebavlja; zboljšuje mleko in nareja, da krave dajo več mleka. — Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr. 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje. Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, oteku kolën, otrpnebnju boka in križa, oteku nog, mehurjih na nogah itd. — Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld. ali 2 kroni, 5 steklenic samo 4 gld. ali 8 kron. — Ta zdravila za živino proo daja

Lekarna Trnkóczy-jeva v Ljubljani sraven rotovžja in se vsak dan s pošto razpošilja. 8-5

Mejnarna popotna agencija CARLO PIRELLI

TRST via dell'Arsenale št. 2
REKA via del Lido št. 537 nasproti pomolu Adamich.

Prodaja voznih listkov za vsakovrstno popotovanje toliko po suhem, kolikor po morju (listki III. razreda po jako znižanih cenah.) Oddaje listke, veljavne leto dni, za tja in nazaj z 20% odhika po tarifu za katerikoli evropsko in ameriško. — Oddaje listke za Ameriko: via Havre, via Anversa, via Bremen, via Hamburg, via Liverpool, via Glasgow, via Southampton. Za Afriko: via Genova, via Marsilja, via Lion, via London, via Dartmouth. Za Avstralijo: via Genova, via Bremen, via Anversa in via Hamburg. Za progo Iquique (itd.) via Genova, Montevideo, via Hamburg po morskim ošin Magellan ter Hamburg-Colon (Colon, Panama po železnici) iz Panama, Iquique itd. po morju po znižanih cenah. — Popotniki ne trpé nikakoršnega motenja v preskrbljenju navedenih listkov ter zagotoviti si dotično prostore. Tudi ni potreba predplačila ali družega. Zadočuje priti v Trst ali na Reko k agenciji, kupiti (proti plačilu v gotovem denarju) vožni listek ter ostati v tem mestu, od koder odpotuje parnik o dnevi, katere objavlja agencija. Ker je ista i o dnevu odpotovanja v zvezi z vsami krajevi in z vsimi društvi, nastajala bo prihajati popotnikom vsakovrstnih stroškov za čakanje ter jih odpošlje v dotične kraje in mesta, od koder odpotuje prvi parnik, preporočil jih najboljšim družbam, katere dajo dobro hrano na parniku. — Jamči za odpotovanje istega dne, kateri je označen na listku ter povrne stroške, ako bi ga zamudili vsoled krivnje agencije, in to: ako ne bi dospeli o pravem času v določeno mesto vsled tega, ker je agencija slabo računila potrebni čas, katerega se potrebuje za vožnjo po železnici, ali pa če ne bi našli več prostora na parniku. — Ker ima ista agencija tudi v Novem Jorku agencijo za pošiljanje po vsej severni Ameriki, daje tudi listke za katerikoli kraj severne Amerike po jako znižanih cenah. Konečno izdaje navedena agencija tudi listke za katerikoli kraj. — Informacije o cenah in dnevih odpotovanja daje brez plačnega omenjena agencija. Sprejema odpošiljanje prtljaje ali blaga za katerikoli kraj toliko po morju, kolikor po suhem ter prevzima povzdigovanje in poiskanje slučajno izgubljenih ali pozabljenih kosov prtljaje o popotovanju po Ameriki in drugih krajih.

Opazka. Agencija za popotovanja Karla Pirelli-ja ne bavi se z izseljenici, niti se ne peča z njimi, istim ne daje nikakoršnih pojasnil, temveč bavi se izključno s popotniki v katerikoli smer in kraj. Popotniki vsi morajo imeti svojo popotnico od politiške oblasti, katera mora naznanjevati deželo in kraj, kamor žele podati se. 12-7

„CLUB“ PATENT

S. D. Modiano v Trstu. Permanentno razpečevanje.

Papir za cigarete
Sprečavalo analize.
Podpisani profesor pri kemičnem laboratoriju trgovin-ke in nautične akademije izjavlja s tem, da je podrgel mikroskopični preiskavi papir za cigarete tvrdke S. D. Modiano ter je spoznal, da je isti sestavljen iz čistega lana; pri nadaljnem preiskovanju se je preprčal tudi, da je popolnoma brez glicerine in da jeden kvadratni meter tehta le 9-284 gramov. — Izjavlja torej, da je papir za cigarete tvrdke S. D. Modiano jeden najboljnih in da je isti popolnoma brez zdravilju škodljivih stvari. 24-15
Trst, 19. aprila 1893.
Prof. Avg. Vierthaler.
Je na prodaj po vseh tabakarnah in papirnicah.

